

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:		Felelős szerkesztő:	Kiadó laptulajdonos:	Egyesszám ára 4 fillér.
Helyben: Negyedévre	3 korona.	Rudnyánszky Gyula	László József.	Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Égészévre	12 "			Debrecen, Csapó-utca. Telefon 275.
Widékre Negyedévre	5 "			
Égészévre	20 "			

ROSTA.

A technikázás komédiásai öklázásaikkal tragédiákat ígértek, de a mint a szöveges szinlapjaik előre elmondják a játszandó darab meséjét, kisül, hogy az csak valami ostoba operett. A cselekmény abból indul ki, hogy a kisebbség a régi házszabályokhoz ragaszkodik, a többség az újhoz. A legközelebbi házülésen tehát a kisebbség a régi házszabály szerint korelnököt kér fel az elnökségre, míg a többség az ideiglenes új házszabály szerint a megválasztott elnök alatt fog tanácskozni. Igaz ugyan, hogy Perek Dezső nem mondott le, hanem Szilágyi Dezső annak idején lemondott az elnökségről, tehát a jogtisztelő kisebbség Percelt is jogilag lemondottnak tekinti. Ez expozícióból eszelős operett-logikával fejlődik a képtelen bonyodalom: két parlament, csonka parlament, ellenparlament stb. stb. Mi nem hisszük, hogy a nagy politikai komédiások valóban ilyen bárgyúságot szándékoznak előadni, de a korelnök-pengetésből azt neszeljük; hogy a kileucven esztendő Mada-rász József ősz szakállára valami szentségtelen spekuláció csakugyan folyik. Az ilyen spekuláció, ha operett-komédiások engedik is meg maguknak, már több mint nevetséges: ez már embertelen gonoszág lenne.

Hogy a szabadságszerető magyarokat a kormány ellen lázítsák, az obstrukciós lapok koholtak egy, a tisztviselőkhöz intézett zsarnoki rendeletét s alája hamisították Berze-viczey nevét. A hamisítványból szinte kibő-gött hazug, apokrif volta s megjelenése után néhány órával ott is volt már minden lap-nál a leghatározottabb cáfolat, hogy efféle rendelet a kormánynak egy tagja sem adott ki. És — az obstrukció főbb lapjai a cáfolat-tal nem adta ki. Tudatosan, cinikusan fen-tartják a hazugságot, hogy legyen mit sze-mére hányni a kormánynak. Ezzel azok a lapok csak az obstrukció politikai vezéralak-jainak elvét követik. A nemzetnek nem sza-bad megmondani az igazat, mert az akkor nem az obstrukció mellett, hanem az obstruk-ció ellen lázad fel.

Szegény Eötvös Bálint! Hiszen igaz, hogy könnyelmű ember, megtévedt ember. S hiszen igaz, hogy mint képviselő szintén a technikai obstrukcióért lándzsát törő párt-hoz tartozik . . . De, mégis: lehet-e nem sajnálni a szerencsétlent? Ha már obstruk-ció, mért nem tudott jobban ordítani, ve-

szettebül dörömbölni, szemtelenebbül feltűnni? Akkor aligha sodorta volna büne a fegyhá-zig. Vagy ha odáig sodorta volna is: ma legalább ugy adhatná, hogy ő lelkes haza-fiságának mártirja. S legendák volnának ar-ról, hogy a kormánypresszió Magyarországon már a birói függetlenséget is legázolta.

Ütközet előtt.

A jövő hét elején összeül a kép-viselőház. Az egész ország figyelme a ragyogó dunaparti palota felé irányul. Vajjon mit várhat az ország az új ülés-szaktól? Koresmai jeleneteket, dulako-dásokat, zene-bonát, avagy mérsékletet az intenciók megértését és méltánylását s így végső eredményében gyümölcsöző, üdvös tevékenységet?

Ez a legközelebbi politikai jövőndő nagy problémája.

Az ellenzék a három heti szünet alatt sokat okulhatott. Azóta az urak sokfelé megfordultak az országban. Érintkeztek a választópolgársággal. Al-kalmuk nyílt megismerni a nemzet han-gulatát. Ha tudatosan szemet nem huny-nak a tények előtt, lehetetlen, hogy legalább maguk előtt be ne ismerjék a politikai helyzetnek reájuk nézve ked-vezőtlen alakulását. Az országot az el-lenzéknek eddigelé a maga igaza mel-lett megmozgatnia egyáltalán nem sike-rült. És ha ez eddigelé nem sikerült, nem sikerülhet ezután sem. Mert az ellenzéki vezérek agilitásán a jobb eredmény bizonyára nem mult. Az urak városról-városra mentek, agitáltak, gyujtó szónoklatokat tartottak. Az eredmény azonban alig számbavehető.

Sőt ma olyan hirt is olvasunk, hogy egy ellenzéki négyülést részvétel hi-ánya miatt megtartani nem lehetett.

Megnyugvással és az elégtétel ér-zésével hivatkozunk ezekre a tényekre.

Az ellenzék fiaskójának első és főokát abban találjuk, hogy az ország előtt egyáltalán nem sikerült bebizonyi-tania ügye igazságát, egyáltalán nem sikerült igazolnia, hogy a véres kard körülhordozására miért van szükség. A milyen mértékben idegen maradt a pol-gárság lelkétől az ellenzéki küzdelem, éppen olyan mértékben sikerült a sza-badelvűpártnak a maga igaz ügyéről a közvéleményt felvilágosítani. A párt és első sorban annak vezére, de a kor-mány többi tagjai is Magyarországon

eddigelé nem ismert erővel vitték ki a politikát a nép közé. És a nép a vilá-gos, egyszerű beszédet megértette és a mint megértette a célzatot, helyeselte az eljárást is.

A szabadelvűpárt hívei országszerte tudják immár, hogy mit és kit támo-gatnak.

Am tudják-e ugyanezt az ellenzék választói? Kétkelkedünk benne. Az el-lenzék koalíciója az opposzió híveinek elméjében valósággal káotikus zavart támasztott. Hát azért, mivel állítólag sérelem esett a házszabályokon, már most reakció és liberálisizmus, 67 és 48 között nincs többé különbség? Mit gon-doljon az a választó, a ki bizalmának letéteményesét egy táborban látja olya-nokkal, a kiknek felfogásától őt egy világ választja el?

Ez a természetellenes, abszurd ala-kulás megtermi gyümölcseit. Az ellen-zéki választó már nem tudja, mit és kit támogat, ma az, a ki a zavarosban halászni szándékozik. Az elmékben za-var keletkezik. Egy vidéki városban megalakult nemrégiben a szövetségelt ellenzéki párt. Miféle csodabogar ez? Melyek az elvei, mi a politikája ennek a torzszülöttnek?

Az országban az ellenzék részére ilyképpen az ütközet esélyei nem éppen kedvezőek. Am tudjuk, hogy a parla-menti helyzet szempontjából ez nem sokat jelent, mert a politikai szájhősök politikai egzisztenciájukért a küzdelmet feladni e pillanatban még alig fogják. Hitünk és meggyőződésünk azonban, hogy az előzményeknek végső követ-kezménye mégis csak a katilináris ala-kok küzdelmének csödjével fog vég-ződni. Megtépázott presztizsszel fognak még zenebonázni egyideig odabenn a tanácskozóteremben, a míg a legfőbb bíró, a nemzet a maga ítéletét meg-hozza.

Az aranjúezi szép napoknak azon-ban Magyarországon a politikai gami-nok számára örökre vége van. A har-cosok kesereghetnek rajta, hogy a husz aláírásu iven többé parlamentí fegyve-rül használhatók nem lesznek, mert egészen bizonyos, hogy a magyar par-lamentben a felett többé nem fognak szavazni névszerint, hogy a jegyző-könyvbe januárius helyett télhava irassék.

előnyösen ismert saját készítményű női-és férfi cipő áruházában Kossuth utca 6-sz. Boros Testvérek mellett. hol méret utáni rendelések is jó anyagból készíttetnek.

A karácsonyi ünnepekre hol lehet kevés pénzen nagy bevásárlást tenni? Tegyen egy legkissebb próba bevásárlást

LEBOVITS ZSIGMOND

Politikai hírek.

Értekezlet a szabadelvüpartkörben. Budapestról táviratozza tudósítónk: A szabadelvüpartkörben ma este népes gyűlés volt, melyen megjelentek az összes miniszterek is. Tiszát lelkesen éljenezték, a ki kijelentette, hogy a képviselőház negyedik ülészaka kedden, e hó 13-án megnyílik. Örömmel konstatálja, hogy az ország többsége a kormány és a parlamenti többség eljárását helyeselte s rámutat, hogy egy országban sem tekintették az obstrukció megtörésére irányult formai sértést alkotmány sértésnek. Ha az obstrukciót, mely a közéletre bénítólag hat, megtörték, seholy sem tekintették államcsínynek. A miniszterelnök további beszéde folyamán kijelenti, hogy a képviselőház először az indennitást tárgyalja le. *Utána a házszabályrevíziónak újból való bizottsághoz küldését ajánlja.* E bizottság által kidolgozandó tervezet után törekvése oda fog irányulni, hogy egy enyhe formában tartott végleges házszabály fogadtassék el. Természetesen kívánatos volna, ha az ellenzék a tárgyalásokon részt venne. De az ellenzék távolmaradása nem fogja gátolni a végleges házszabály fölötti tárgyalásokat. Végül azt mondta gróf Tisza, hogy a párt eddigi esodálatraméltó magatartása reményt nyújt arra, hogy a harcból az igazi és áldástnyújtó parlamentarizmus győzedelmesen fog kikerülni. A miniszterelnök beszédét lelkes szünet nem akaró taps és éljenzés követte. Utána báró Podmaniczky Frigyes könnyelt szemekkel jelentette ki, — hogy bámulja a párt példás összetartását és e fölött hazafiúi örömet fejezi ki és élte a miniszterelnököt. A kijelölt értekezletet hétfőre tüzték ki.

Négy nap.

Irt: **ADY ENDRE.**

November 15. Ma még nyár van. Ma még narancsvirágok nyílnak s vad kaktuszok hivalkodnak minden árokszálon. Sohse volt még ilyen igézetes, mélységes kék a tenger. Ni, amott Cap Martin. Oh, némaságos, gyönyörű kocsizás ez árnyas erdő uton. Tegnap öt napja, Tíz nap. Mit emlékszem én már? Mintha az előbb lett volna. Halkan, titkosan suhant a kocsim. Csak vártam, csak vártam: valamelyik fordulónál elém libeg az a szegény koronás asszony, ki itt lihegte vérező lélekkel Heine dalaít süket, különös alkonyatokon, hogy aztán Territetben egy dőhögő de irgalmas kezű bolondnak kése bevégezze a kalváriát... Emitt Monaco. És ott a tengeren óriás sirályok: kőzsa vitorlás hajók. Oh jaj, holnap. Alkonyodik. Kigyul a pokol: a bank. Elegáns kocsi érkeznek és suttognak körültem az áhítatos parvenük:

- Egy nagyherceg. A cár nagybátyja.
- Ez Bonaparte Roland...
- Vanderbilt...

És egy sereg nő még, mely megreszketteti a bugris sziveket... Én lehajtom a fejem s elmondom tiszter, százszor panaszkodva, fenyegedőzve: holnap... Mit nekem ez a ragyogó pokol? Ez az előkelő Babel, Csak itt ülhetnék holnap is. Alkonyatkor. Itt a paron. Mit néznék? Mindig csak azt, mint nyargal bele a kék tenger lila borulatos barnasága a közeledő éjszakába. Ugy-e, bolondság?

November 16. Igen, igen... Utazni, annyi, mint egy kicsit meghalni. Reggel

A debreceni szabadelvüpart

üdvözlése. Báró Podmaniczky Frigyes az országos szabadelvü párt elnöke tegnap a következő táviratot intézte Szilágyi Imréhez, a debreceni szabadelvü párt elnökéhez: A lelkes elismerést, melylyel debreceni elvtársaink az obstrukció letörésére irányuló törekvéseinket helyeselni siettek, felette nagyrabecsüljük. A felajánlott támogatásukban biztosítékát látjuk annak, hogy igaz ügyünket az ellenzék fékevesztett terrorizmusa dacára diadalt kell aratnunk. Bizalmukat igen köszöni: Podmaniczky pártelnök.

Bizalom a kormánynak. Máramaros-Szigetről írják: Máramarosvármegye törvényhatósági bizottsága ma tartja közgyűlését, a melyen dr. Pap Tibor jogakadémiai tanár és társai a következő indítványt nyújtják be: Határozza el a törvényhatósági közgyűlés, hogy gróf Tisza István miniszterelnök urhoz és általa az egész kormányhoz sürgönyileg a következő üdvözlő feliratot intézi:

Máramarosvármegye törvényhatósági bizottsága nagyméltóságodat és az egész kormányt az igazi parlamentarizmus megvalósítására és a magyar nemzeti állam fejlesztésére irányuló nemes törekvése alkalmából állandó bizalmáról biztosítja és hazafiasan üdvözlö. Aláírva: dr. Pap jogakadémiai igazgató, Bud Titusz gör. kath. román vikárius, Szegedy Gyula ügyvéd kamarai elnök, dr. Grünwald Zsigmond ügyvéd, Keszner Izidor stb. törvényhatósági tagok.

A szabadelvü-párt üdvözlése. Podmaniczky Frigyes báróhoz az országgyűlési szabadelvüpartkör elnökéhez újabban a következő üdvözlő táviratok érkeztek:

Oláhfalva, Hódság, Ipolyság, Román-Szent-Mihály, Bács-Bokod.

van és nyár van. Óh, esiklandozd csak az arcom. Dél bolond s jókedvű Napja. — Nizza, nyolc óra harminc perc. Este tízre benyargalunk a télbe. Eszembe jut egy jámbor, ifjú erdélyi újságíró legény, ki egyszer naiv bosszankodással s még naivabb eredetiséggel szidta azt, a ki a gőzmasinát kitalálta. En naiv emberem, hogy kinevettelek akkor. Hogyne. Ilyen ostoba és banális lélek, a ki a vonattal nézi a vidék romantikáját, no és a sziv békességes álma! És most? Atkozom a kontinens leggyorsabb vonatát. Már Marseille... Már Avignon. Jaj, itt már nincs lombjuk a fának. Maconban egy farkas bundás vidéki ugrik fel a vonatra. Ez a bunda behozta a tél minden rettenetes szenzációját. Fázom. Este van. Kinéznék az ablakon: kód. Most párás, világos, téli lármás, óriási csarnokba robogunk be:

— „Páris!...“

— Oh jaj!... A kocsi robog velünk a hosszú rue Rivolin. Dermedten, félálomban s deliriumosan ismétlem magamban: igen, ez Páris s te Párisban vagy...

November 17. Hogy szerettem volna Ifvárát látni. Monte-Christo várát, a csodálatos Dumas atya álombirodalmát. Nem lehetett. Alig állott Marseille-ban valamit a nyargaló gonosz ördögsekér. És most milyen messze van Marseille!... a Dél!... A halál fagyát érzem és rettegek e ködös zavaros, szomorú Páristól. Nem, nem. Itt nem maradok. De hova? Budapestre gondolok. Havat lapátolnak az utcákon. Lárma. Az az értelmetlen pimasz és bántó lárma, melynek zajkóvája Tarnopolból került. A

Pártértekezletek.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, december 9.

A **Kossuth-párt** ma reggel Kossuth Ferenc elnöklésével értekezletet tartott. A tanácskozást Kossuth Ferenc vezette. Mindekelőtt bejelentette, hogy öt képviselő igazolta távolmaradását. (Megjegyezzük, hogy a párt 71 tagja közül 35 volt jelen.) Majd több kültagot vettek fel, közöttük Zichy Miklós grófot és Harkányi György bárót.

Tóth János alelnök jelentést óhajtott tenni ugyanis mint pártgazda a múlt ülés szakról.

Polonyi Géza utal arra, hogy a parlamenti üléseket nem tartották be törvényesen és a párt arra az álláspontra helyezkedik, hogy nem akceptálja az ülészak berekesztését. Ennélfogva felesleges, hogy **Tóth János** jelentést és számadást terjesszen be.

Kossuth Ferenc helyeselte ezt a felfogást, mert a párt a régi házszabályok alapján áll és a parlament november 18-iki üléséről szóló naplónak különösen az ülészak berekesztésére vonatkozó része valótlanságokat tartalmaz.

Tóth János helyesli ezt az álláspontot és eláll attól, hogy reflektáljon.

Kossuth Ferenc elnök bejelenti, hogy a szabadelvüpart elnöksége átiratot küldött a párthoz a bizottságokba és jegyzői karba való jelölés dolgában. Mivel a párt már kimondotta, hogy az ülészak berekesztését nem akceptálja, a párt ne is vegyen részt a választásokban.

Barta Ödön, **Polonyi Géza**, **Bedőházy János**, **Hódosy József**, **Kossuth Ferenc**, **Krasznay Ferenc** és **Szatmári Mór** felszólalása után **Kossuth Ferenc** elnök minden félreértés kikerülése végett bejelenti, hogy minden párt külön-külön párthatározat alapján intéz átiratot a szabadelvüpart elnökéhez. Arra kérte a pártot, hogy az átirat szövegezését bizza a pártelnökre.

Az értekezlet ezt egyhangulag elfogadta és ezzel az értekezlet véget is ért.

kávéházak. A redakciók. Az emberek. Jaj... Mi lesz? Az utcákon meleg, gyönyörű bundákkal bujnak kocsijukba a boldogok. Nekem nincs meleg, prémes, vidám bundám és kocsim nem állhat meg a „Comédie“ előtt. Pedig olyan jó volna kivetkőzni drága prémekekből. S ülni a foltárt páholyba. Nézni a Capus új darabját, mely olyan szép s olyan álomszerű, mint Monte-Christo gróf története... If-vár. Ha volna egy If-vár valahol, ahol most meleg van, virágok illatoznak s nap ragyog. Haladó betegek vagyok a hidegnek. Mi történt velem, a régi vásott, falusi fiúval, akinek ünnep volt a tél?... Ma korán lefekszem. De jó lesz a meleg ágyba bebújva nyakig, míg a párisi papir falakon átalárad be a hideg a nyomoru, hideg kandallós, kis szobába. A „Vie Parisienne“ lapjait forgatom kék, reszkető ujjakkal. Olvasom, hogy megnyílt a szezon, hogy Páris a világ közepe ujra, hogy mennyi itt a gyönyörűség... Mennyi!... Milyen jó volna ott a nizzai temető fölött, a „Chatem“ legtetején napfényben fürödve nézni most a tengert!...

November 21. Odahaza hógolyóznak. Igy olvasom. Meghógolyózták a premier-t is, Tisza Hohó! Ez fölébresztett. Az az! Igazi tél kellene. Fehérség s remegő, fényes, fagyos levegő. Nem ez a csunya kód, mely a La Manche-on-tulról jött bizonyosan ide. Hogy elszomorodnék itt most még a vidám, kis Bölöny Gyurka is, a ki siránkozva hagyta el Párist. Hjah, akkor nyíltak a virágok s a Bois de-Boulogne felé kocsizni fölért egy drámairói sikerrel s a három kolozsvári szigorlattal. Hol az a májusi

A Szederkényi Nándor elnökle alatt álló függetlenségi és 48-as párt szintén reggel 9 órakor tartott értekezletet és szintén a bizottsági tagok jelölésével foglalkozott. Bartha Miklós, Eitner Zsigmond, Lovász Márton, Okolicsányi László felszólalása után egyhangulag elhatározták, hogy a szabadelpvűpárt felhívását a bizottsági jelölések dolgában visszautasítja.

*

A nemzetipárt Gulner Gyula elnöklésével ma reggel értekezletet tartott, a melyen Apponyi Albert gróf és a párt többi tagjai is megjelent. Gulner jelentést tett a szabadelpvűpárt átiratáról. Mivel azt tartja, hogy az ülészakot törvényesen be nem tartották, ennél fogva a jelölések is feleslegesek. Apponyi felszólalása után a párt egyértelműen visszautasította a szabadelpvűpárt átiratát.

A nemzetipárt ma este öt órakor újból értekezletet tart.

*

A néppárt Zichy Aladár gróf elnöklésével tartotta meg értekezletét. Több felszólalás után egyhangulag kimondták, hogy a párt nem tekinti berekesztettnek a múlt ülészakot és a bizottságokba és jegyzői karba tagot nem nevez.

Az újpárt szintén erre az álláspontra helyezkedik.

A szövetkezett ellenzék vezérőlbizottsága délben értekezletre gyűlt egybe a Kossuth-párt körhelyiségében, Kossuth Ferenc elnököt.

Egyház és iskola.

Presbyteri gyűlés. A debreceni ev. ref. egyház 1904. évi december hó 11. napján — vasárnap — délelőtt 10 órakor, az egyház tanácstermében presbyteri közgyűlést tart.

Irodalmi gyűlés. A főiskolai Magyar Irodalmi Önképző Társulat holnap este fél

vidámság? A Bois-de-Boulogne legszebb útján csöndes májusi délutánon egy ifju s egy még ifjabb magyar, messze Keletről, szép Szilágyságból valók, tanítanak egy fiakkeres kocist, hogy hogyan kell forradalmat csinálni. Az öreg apja a derék nebulónak talán arisztokrata fejekkel labdázott. Az utód nagyon jámbor ifju lett, tekintélyek tisztelője. Mikor már megértették vele, hogy ő esetleg különb és hasznosabb ember a Jockey-klub egész pereputtyánál s megfogadtattuk, hogy ezután büszke és szabad ember lesz, hirtelen lekapta a kalapját a legény.

— Mi az, kocsis?

Megilletődött, ünnepi arccal magyarázta nekünk:

— Monsieur Loubet kocsija jön amott.

Még jó ötszáz méterre volt a diszes elnöki kocsi s a sansculotte-ok unokája már oda volt a hódolástól... Milyen szép volt az a nap! Micsoda hullámszás a boulevardokon!... És milyen sötét, ködös, beteg tél nyomja most Páris. Az alázatos fiakkeres kocsis nem megy ki a fejemből. Ime, mi lesz Danton népéből... És rögtön önmagam mustrálok. Ime, beteg hangulatbatteria lesz egy alapjában erősnek és szárnyalónak indult lélekből. Ma nagy estémnek illenék lenni. Huszonhét éves leszek holnap. Ugy-e ezután, az én indulataimmal; már az öregség jön? Brr!... Ha még a régi legény volnék, ma — Herkulesre innám egy nagyot...

8 órakor a VI. számú teremben gazdag műsorral gyűlést tart, melyen mindenkit szívesen látnak.

Tanári felolvasó gyűlés. A debreceni tanári kör folyó hó 10-én, szombaton d. u. 4 órakor a kollegium kis tanácstermében Dóczy Imre elnökle alatt felolvasó gyűlést tart. Dr. Besseney Lajoe hajduböszörményi főgymn. tanár a görög nyelv mai tanításáról olvas fel.

A hőmezővásárhelyi hangverseny. Megemlékeztünk tegnap arról, hogy a debreceni főiskola diákjai Hangversenyt akarnak rendezni. Az előkészítő bizottság ma délután ülést tart, melyen a megtartandó hangverseny részleteiről értekeznek.

Szünidő. A kollegiumi gimnáziumi tanulók karácsonyi szüvideje e hó 17-én kezdődik és bezárólag január 2-ig tart. Előzőleg 20-ikától hirdették ki, de a püspök a diákok kívánságára megváltoztatta.

Versenyszavakat. Az ev. ref. főgimnáziumi önképzőkör 11-én versenyszavakat tart a januárban rendezendő Csokonai ünnepeken való szavalásra.

Elekció. A legátio választás e hó 16-án lesz a szokott időben és módon. Nagy várakozással néznek ez elé a leendő legátusok, mert ettől függ, hogy melyik községbe jutnak és hogy jól üt-e ki a legáció.

Zsurlovagok.

I.

Az utcasarkon.

(Egy kövér és egy sovány ur.)

Kövér: Szervusz öregem! Hova mégy?

Sovány: Szervusz! Hát te honnan?

Kövér: (nevetve): Zsurról jövök!

Sovány (nevetve): Én meg zsurra megyek!

Kövér: (részvétellel): Szegény barátom, muszáj neked oda menned?

Sovány: Sajnos, muszáj.

Kövér: Szendvics és gesztenye püré!

Sovány: Meg tea.

Kövér: Ha legalább egy kis szeszt is kapna az ember.

Sovány: (fájdalmas tekintetűt vet az égre): Dehogyan kap.

Kövér: Nos és a lányok?

Sovány: Brr!

Kövér: Akkor mért mégy a zsurra?

Sovány: Mert ott lesz „Ó”.

Kövér: Vagy úgy? Szép „Ó” legalább?

Sovány: (a fejét rázza.)

Kövér: Tehát egyike azon lányoknak, a kit az ember a mellékletéért vesz el?

Sovány: Ugy van pajtás!

Kövér: Mennyi?

Sovány: Havi 200—250 forint apanázs.

Kövér: Kora?

Sovány: Előrehaladott!

Kövér: (kezet fog): Ószinte részvét! Már én tul vagyok rajta!

Sovány: Hogyan?

Kövér: Most jövök a zsurról!

Sovány: Ok ugyanesak „Ó”?

Kövér: Ok „Ó”!

Sovány: Eljegyzés kilátásban?

Kövér: Isten ments! A barátnőm!

Sovány: Csinos?

Kövér: megjárja!

Sovány: Havonta kerül?

Kövér: 200—250 forint apanázs!

Sovány: (tisztellel leemeli a kalapját): Kora?

Kövér: Előrehaladott!

Sovány: Kérek felvilágosítást! Ha

vele találkozni akarsz, akkor feltétlenül zsurra kell menned?

Kövér: Dehogyan! Azonban, ha mindig együtt látnak bennünket, anélkül, hogy társaságba lennénk, az feltűnő lenne! Éppen ezért el kell mennem némelykor egy-egy zsurra.

Sovány: Óriási! Ilyen zsurra magam is szívesen elmennék.

Kövér: Soh'se dicsérd a zsurt, míg be nem esteledik.

II.

Szalomban.

(Egy ur és egy hölgy.)

— Kisasszony esküszöm, hogy...

— Ugyan kérem ne esküdjék, minden esküje hamis, amiért kihallgatás nélkül megérdemel 5 évi fegyházat.

— De aranyos nagysád, ön úgy beszél, mintha már lett volna velem dolga. Ön még nem ismeri az én eskümet.

— Nem is vágyom megismerni.

— De nekem vannak vágyaim, még pedig ön után nagysád! Ön nem is hiszi...

— Ugy van, nem hiszek önnek semmit se. Alig ismer fél órája, hát hogy beszélhet velem így? Különben, ha komoly az a mit nekem mond, beszéljen egyszerűen a mamával. Ott ül a zongora mellett.

— Jut is eszembe! Nem a mamáját, hanem magát akarom megcsókolni.

— Igazán nem tudom, nevessek, vagy mérgeledjem?

— Tegyen úgy ahogyan akar, de mégis meg kell magát csókolnom.

— Ne mondja? Nem is rossz ötlet!

— Ugy-e, milyen kitűnő ötleteim vannak? Tehát édes kis Ilonka, nyujtsa ide, üde kis arccskáját!

— Mit merészel ön? Most már takarodjék innen, szemtelen fráter, mert kiáltok!

— Az nem tesz semmit, majd vele kiáltok én is!

— Mondja kérem, mit akar ön tulajdonképpen? Ha szeret engem, van arra más mód is azt tudtomra adni, azért nem kell egy idegen zsuron engem mindenáron megcsókolni akarni!

— De édes kisasszony! Először nekem eszem ágában sincs magát szeretni, másodsor meg már nincs is időm!

— Nincs ideje?

— Persze, hogy nincs! Hét órára ismét a kávéházban kell lennem és addig meg kell nyernem a fogadást! Nyole perc múlva már hét óra!

— Micsoda fogadást kell megnyernie?

— Hát kérem mielőtt idejöttem, fogadtam néhány barátommal, hogy habár itt teljesen ismeretlen vagyok, mégis mielőtt elmegyek a legesinosabb leányt megcsókolom. Maga itt a legszebb, tehát...

— Ne fáradjon kérem! Nálam elvesztette ön a fogadását, egyáltalán teljesen elvesztette a hitelét!

— Igaza van, hitelről nálam szó sem lehet. (Fogja a kalapját, elmegy.)

— Ez az ember oly szemtelen volt, hogy megérdemelte volna — azt a csókot.

Fiatal ur: (Magában.) Ennek már lőttek! Ej mit! Megcsókolom az előszobában a szobaleányt, úgy is az a legesinosabb. — Csak nem fogom a fogadást elveszteni!

Másolta:

— ékás —

Napi hírek.

— **A Csarnok mai művészestéje.** mint előre megjósoltuk, méltóan fog beilleszkedni a régi jóhírű Csarnok-estélynek sorába. A vigalmi bizottság a héten ugyiszólván permanenciában volt, mert alighogy egy műsorban megállapodott, jött a hiób-hír a villamos dróton, hogy betegség, vagy műsorváltozás vagy valami más körülmény miatt egyik vagy a másik szereplő nem jöhet. Mindezek az akadályok és változások azonban nemhogy ártottak volna, sőt használtak az est műsorának, mert arra indították a Csarnok rendezőségét, hogy a Népszínház két kipróbált művészerejével, a csalóghányhangu *Ledovszky* Gizellával és az énekes bonvivánt *Szirmai* Imrével lépjen szerződésre, akik teljesen biztosítják az est élvezetét és sikerét s akikhez a színházi irodalom fiatal szellemes alakja, *Faragó* Jenő csatlakozik egy hangulatos vidám felolvasással. — A Csarnok szűkre szabott helyiségébe jegyeket kapni természetesen már nem lehet s a terembe csak jegyekkel van megengedve a belépés.

— **A budapesti egyetemi félév berekesztése.** Berzeviczy Albert dr. közoktatási miniszter, rendeletet bocsátott ki, melynek alapján a budapesti tudományos egyetemen az 1904—1905 tanév első felét, a mely rendes körülmények között december huszadikán zárul, a holnapi nappal, december tizedikével berekeszti. Az előadások hétfőtől kezdve szünetelnek s a tanárok akkor már megkezdik a leckekönyvek aláírását. A kollokviumokat és szigorlatekat a félévnek előtt történt berekesztése miatt azonban rendesen megtartják. Mint a Hircsarnok értesül, a miniszteri rendelet kiterjeszkedik a József műegyetemre és a többi főiskolákra is.

— **Változások a rendőrségen.** Jeney Miklós rendőrkapitányra történt kinevezésével a rendőrségnél nevezetesebb változások történtek. A bünyügyi osztály vezetője a szervezeti szabályok értelmében a főkapitány állandó helyettese is és mivel Jeney a legfiatalabb rendőrkapitány, a főkapitány helyettese nem lehet. A polgármester a tanács hozzájárulásával tehát úgy intézkedett, hogy a bünyügyi osztály vezetője dr. Boldizsár Kálmán II. ker. kapitány lesz, ki eddig is helyettesítette a főkapitányt és a II. ker. kapitányság vezetője pedig Jeney Miklós kapitány lesz.

— **A kaszinó dominó-estélye.** A kaszinó vigalmi rendező bizottsága felbuzdulva a nagysikerű tombola estélytől, elhatározta, hogy a kaszinó fényesen berendezett helyiségeiben újból mulatságot rendez. Ugyanis a jövő év február havában egy nagyobb szabású dominó-estélyt tart, melyen a meglepetéseknek és a legtréfásabb jeleneteknek egész sorozata fog következni. Ez ügyben a tervezetések és előkészületek már folyamatban vannak s a biztos siker is elmaradhatlan lesz.

— **A gazdák figyelmébe.** A m. kir. kereskedelemügyi miniszter a széna, szalma, szecska és kukoricakórának a vasutakon kedvezményes díjtelleli szállítására céljából a gazdasági egyesületek által kiadott igazolványok kiállítását és kiadását december 9-től kezdve beszüntette. Ellenben a tengeri, bükköny, gabonajaj (konkolyozóhulladék) korpa olajpogácsa, repce magpogácsa-liszt, árpadara, kukoricadara és malomkonkoly, továbbá moslék, mindennemű pálinka-moslék) nedves, szárított és őrölt is, szörplé, szörplétakarmány, szörplétőzegliszt takarmány, szörplékorpa és takarmányrépa, valamint marhasó útján a folyó évi december hó 31-ig engedélyezett díjkezdvevények ér-

vényességét az 1905. évi május hó 31-ig meghosszabbította.

— **Egyetemi hallgatók.** A hivatalos lap ma közli a hazai főiskolákon az 1904—1905. iskolaév első felében beírt hallgatók létszámának kimutatását. A számokból természetesen az tűnik ki megint, hogy mindenütt a jog- s államtudományi szaknak van legtöbb hallgatója, összesen 6781 s ebből 3589 esik a budapesti tudományos egyetemre. Legkevesebb hallgatója van a theologiai szakosztálynak, mindössze 86. Az orvostanhallgatók száma a budapesti egyetemen 951, a kolozsvárin 139. Sokkal több a bölcsészethallgató, összesen 1768, köztük 1476 látogatja a budapesti és 297 a kolozsvári egyetemet. A gyógyszerészeti szakosztályon a jelen tanévben az összes főiskolákon egyetlen rendes hallgató sem volt, míg rendkívüli hallgatóknak 266 iratkozott be az első félévben. A Műegyetem 1370 hallgatója közül 441 a mérnöki, 649 a gépészmérnöki, 94 az építészeti, 137 a vegyészeti és 12 az egyetemes szakosztályon kereste tudományának a szaporítását. A vidéken a legtöbb rendes hallgatója van a pozsonyi jogakadémiának, (276) a legkevesebb a sárospataki jogakadémiának (72). Az összes főiskolákon 11.945 hallgató iratkozott be az első félévre.

— **A csapókereti olvasókör** által rendezett felolvasások sorozatát a f. hó 11-ikén vasárnap délután 3 órakor folytatni fogja Kardos Ferenc tanító „a ruházat”-ról.

— **Mikor nyílnak meg az iskolák?** Debrecenben az összes óvodákat és iskolákat és elemi iskolákat a gyermekek között fellépett különféle járványok miatt az egészségügyi bizottság javaslatára a polgármester bezáratta. A bezáratás egyelőre máig terjed. Az egészségügyi bizottság ma délután újból ülést tart, mikor is határoznak afelett, megnyissák-e már hétfőn az iskolákat, vagy nem. Értesülésünk szerint a járványok szünetelésében vannak, úgy hogy minden valószínűség szerint hétfőn már az összes iskolákban ismét megkezdik a tanítást.

— **Sétahangverseny a műtárlaton.** A képiállításhoz napról-napra nagyobb látogató közönsége van. A rendezőség a közönség szórakozásáról is akar gondoskodni és ezért holnap d. u. 6—8-ig sétahangversenyt rendez.

— **Tolvaj siketnéma.** A szatmári rendőrkapitányság táviratban tudatta Debrecenre, hogy Freid Zsigmond szatmári 20 éves siketnéma nyomdászsegéd nagyobb lopás elkövetése után megszökött. Botos András debreceni titkos rendőr ma délután az állomásnál elfogta, amint a vonatról leszállott. Atadják a szatmári rendőrségnek.

— **Hogy lesz a kereskedőből fejedelem?** Maróti Fürst Bertalan budapesti nagykereskedő a napokban Abáziába utazott, hogy azon a szép helyen a fátalalmakat kipihenje és szórakozást találjon. A budapesti kézműáru nagykereskedő a Stefánia-szállóban fogadott lakást s a bejelentő-lapot is ott írta meg. Fürst ur a német szövegű úrlapot természetesen németül töltötte ki s miután nemesi nevét is szükségesnek tartotta feljegyezni, neve német formában így hangzott: Berthold Fürst de Maróth. A szálló személyzete, amely grófok, hercegek és uralkodók után teljes szívből vágyakozik, rendkívül megörült a budapesti ur megérkezésének, mert lát a Fürst szó nemesak herceget, de valóságos uralkodót is jelent. Így hát a gazdag borralalóért epedő személyzet egész biztosra vette, hogy Fürst ur alakjában egy igazi uralkodóra tett szert, aki a szálló hírnevét is emelni fogja. Az esetről természetesen nyomban értesítette az igazgatóságot, amely a névlistát is készíti és kinyomatja. Az igazgatóság a hírre extázisba esett és Fürst ur megérkezését a kurliszta legújabb számában első helyen adta hírül. Vastag betűkkel tudatva, hogy Fürst Berthold de Maróth Durchlaucht megérkezett és a Stefánia-szállóban volt kegyes lakást venni. Mikor az Abáziában pihenő lipótvárosi magyarok a kurlista ezen jelentését olvasták, az első percben megörültek,

hogy egy igazi uralkodó-herceg is van már ott; később azonban megértették a dolgot és siettek is megmagyarázni, hogy a Stefánia-szálló vendége nem uralkodó, nem is herceg, hanem csak maróti Fürst Bertalan, a budapesti kézműáru nagykereskedő.

— **Fizetési halasztások adóhátralékokra.** A pénzügyminiszter halasztást adott annak idején az ex-lex idején támadt adóhátralékok befizetésére. A kitűzött határidők lejárván, a pénzügyminiszter most újabb rendeletet bocsátott ki, melyben a következő újabb kedvezményt engedélyezi mindazoknak, kiknek évi adója a 100 koronát meg nem haladja és az ex-lex idejéből származó hátralékok befizetésére adandó halasztásért az eredetileg kitűzött határidő alatt nem folyamodtak, tekintettel a folyó évi rossz termésre 1905. szeptember hó végéig fizetési halasztást nyerhetnek, ha az iránt az illetékes pénzügyigazgatóság útján legkésőbb folyó hó végéig folyamodnak.

— **Egy vezérkari százados szerencsétlensége.** Tegnap korán reggel halálos szerencsétlenség érte a honvédelemügyi miniszterium egyik nagytehetségű fiatal tisztjét Borbás Károly vezérkaritestületbeli századost. A fürdőszobájában fürdés közben elszedült, elesett, leütötte kezével a gázvezetékét, a melyből kitódult a gáz és megölte a szerencsétlen embert.

— **Syveton halála.** Párisi táviratunk szerint tegnap délután a francia kamarában nagy feltűnést keltett az a hír, hogy Syveton meghalt. Syveton volt az a képviselő, a ki tetteles sértést követett el André volt hadügyminiszter ellen és a kinek holnap kellett volna az esküdtszék előtt felelnie. Syvetont ma nacionalista képviselőtársai várták a kamarába, de legnagyobb csodálkozásukra nem érkezvén meg, többen a nacionalista és klerikális képviselők közül lakására siettek, a hol azt hallották, hogy Syveton meghalt, még pedig nyilván véletlen gázmérgezés folytán. Syveton dolgozószobáját ugyanis gázkályha fűtötte. — Ebéd után dolgozószobájába ment, a hol vagy elszundikált, vagy a gázömlés következtében öntudatát veszítette. Neje, a ki tudta, hogy férje két órára a kamarába készül, csudálkozott, hogy Syveton hosszú ideig nem mutatkozott s dolgozószobájába ment, a hol férjét egy karosszékben hörögve találta. — Neje a legközelebbi gyógytárba sietett és rögtön orvosért küldetett, de a nyomban alkalmazott orvosi segítség sem használt. — Syveton kevés vártatva meghalt. Nacionalista elvbarátai siettek azt terjeszteni róla, hogy gyilkos merényletnek esett áldozatul, noha nyilvánvaló, hogy a gázt közvetítő kaucuk-cső megromlása miatt bekövetkezett gázömlésnek esett áldozatul. Syveton halálának híre a kamara folyosóin nagy izgalmat keltett. Syvetonnak ma kellett volna megjelenie a kamarában, mivel ma telt le az a 30 nap, a mennyire kitiltották a képviselőházból. Elvbarátai ismételen telefonoztak lakására, de nem kaptak választ. Csak fél öt tájban jött meg a hír, a mely nagy konsternációt okozott. Syveton barátai a szabadkőművesek áldozatának mondják, de szakértők szerint baleset érte. Coppé Ferenc a koporsónál letérdelt és azt kiáltotta: Megbosszulunk szegény Syveton! Párisban nacionalista tüntetésektől tartanak.

— **A kis vasut új motorkocsija.** A debreceni helyi érdekű vasut részére a győri vagongyárban motorkocsik készültek, melyeknek műtanrendőri próbája tegnap délután 2 órakor kezdődött a Győr és Szentmárton közti vonalon. A próbán részt vettek a vasuti és hajózási felügyelőség, a kiriparfelügyelőség, a debreceni helyi érdekű vasut és a győri forgalmi főnökség képviselői. Angyal Armand dr. főkapitány és a vagongyár műszaki közvegei. — A próbamenetek 50 kilométer sebességgel teljesen sikerültek, s a motoros kocsikat a debreceni helyi vasut kiküldetői nyomban által is vették.

— **Jog és pénzügyi bizottság** tegnap délután 3 órakor Vecsey Imre főjegyző elnöklése alatt ülést tartott melyen jelen volt

tak: Simonffy Imre kir. tanácsos, Bészler Károly, Dr. Magoss György, Dr. Fejér Ferenc, Acél Géza, Csóka Samu és Dr. Balkányi Miklós. A 18 pontból álló tárgysorozatból csak négy ügyet foglalkozott ma a bizottság és pedig: a gyámpénztári kezelés és kölcsönzési szabályzat javaslatával, melyre nézve még végleges megállapodás nem jött létre. A főszámvevő jelentését a Dégenfeld téri ovoda áthelyezésével kapcsolatos telek szerzés tárgyában tudomásul vették. A zártsejtés vásár berendezési költségeit 25.000 koronát a nagy kölcsönből javasolta a bizottság megszerezni.

— **Jubiláló főreáliskola.** A székesfehérvári állami főreáliskola 1905. március hó 18-án fogja fennállásának félszázados jubileumát megünnepelni. A székesfehérvári főreáliskola, melyet 1854—55. tanévben nyitottak meg, egyike Magyarország legrégebb reáliskoláinak. Dr. Kuthy József, az intézet érdemes igazgatója, lelkes hangú felhívást bocsájtott ki, melyben szeretettel hívja fel az intézet volt tanítványait, hogy a jubiláris ünnepen megjelenjenek.

— **Harapós kocsis.** Vedres József kocsis Weisz Jakab Csapó utca 47 sz. a. lakosnál összeszállalkozott az ugyanott lakos Szabó Józseffel, akit vasvillával meg akart szurni. Szabó kicsavarta kezéből a veszedelmes eszközt, mire az egy vaslapátot kapott fel és azzal rontott neki ellenfelének. Örült dulakodás támadt kettőjük között, míg végre sikerült Szabónak Vedrest a földre teperni. Itt azonban a lefegyverezett kocsis tehetetlen dühében összeharapdálta Szabó kezét, karját és az állát, úgy hogy súlyos sérüléseit a hatósági orvos kötötte be. A harapós kocsis ellen a rendőrség súlyos testi sértés miatt megindította a bünyvizsgálatot.

— **LETZTER JÓZSEF** fényképészeti-festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. dr. Ujfalu-ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejáratánál levő kiskabátban.

— **Lebovits Zsigmond,** előnyösen ismert cipő kereskedőnek mai számunkban megjelent hirdetését ajánljuk a közönség figyelmébe.

Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene

Jean véleménye.

— Alfred Capus. —

A násznép már együtt volt az esketőteremben, melyet egészen megtöltött, mert a két jegyesnek gazdag és rokonszenves családja nagyon számos tagot számlált. A Lureau- és Busson család a két legelőkelőbb helyet foglalta el a kerület kereskedői közt s fényes vállalkozás volt, hogy az egyik ház örököse a másiknak egyetlen leányát nőül vegye. De egyéb tekintetben is nagyon összeillő frigy volt ez. Edmond Lureau huszonnyolc éves volt, Henriette Busson pedig tizenkilenc éves szőke, üde, kedves leány. Mikor ezt a házasságot javasolták, Edmondnak csak az volt az egyetlen kifogása, hogy nem akar megnősülni harmincöt éves kora előtt s csakis olyan leányt akar elvenni, a ki elmúlt huszonegy éves. De nem volt nehéz meggyőzni őt arról, hogy ez nem elég ok oly hívaló partit elszalasztására, mint a minőnek Busson kisasszony kínálkozott. Az ünnepélyes nap elkövetkezett s Edmond Lureau szilárdan el volt határozva, hogy boldog lesz.

A polgármesternek személyesen kellett volna a fiatal párt összeadni s jó forrásból tudták, hogy beszédet is fog tartani. Mindez a meghívottak előtt vonzóvá tette a szertartást.

Az anyakönyvi hivatal szolgálai szokás szerint fölláttatták a násznépet. Egy gunyos arcú vén szolga csoportról-csoportra járt, mindenkinek bejelentvén, hogy a polgármester ur nemsokára megérkezik. Mikor a vőlegényhez ért, mintha magában mormolta volna, így szólt:

— Ezt nem jól teszi.

Azután eltávozott, valamit dörögve a szakállába.

— Nem jól teszem, miért? — gondolta magában Edmond. — Ó én ostoba! Bizonyosan nem is nekem mondta.

A polgármester megkésétt. A jelenlévők társalogni kezdtek. Néhányan fölláltak. Az ajtónállók intettek nekik, hogy üljenek le. A polgármester ur a szomszéd teremben van, mindjárt jön. Az egyik odament a vőlegényhez és menyasszonyhoz, fölszólítván őket: Méltóztassék ebben a két karszékben helyet foglalni.

A hogy Edmond gépiesen helyet foglalt, a szolga ismét mormolni kezdett:

— Nem jól teszi, hogy megnősül.

Most tényleg felém fordult, — gondolta Edmond. — Mit akarhat velem ez a birka?

Összeráncolta a szemöldökét s kezét óvatosan kinyújtotta, hogy a szolgát visszatartsa, de az már eltűnt.

— Hallottad, hogy mit mondott ez az ember, Henriette? — kérde halkan.

— Nem.

S mosolyogva kérdezte anélkül, hogy felé fordult volna.

— Ismered?

— Mintha valamit mondott volna. De bizonyosan tévedek. (De nem tévedek, — mondá magában. Ez a vén bolond azt mondta nekem, hogy ne nősüljek meg. Ha időm lenne, jól oldalba lökném. De majd pótolni fogom a menyegző után.)

Dühösen topogott a szőnyegen. Körülnézett s kereste a szemtelent.

A vén ajtónálló azon ajtó mellett állt, melyen a polgármesternek kellett belépnie. Kifejezéstelen szemekkel bámult ki a kertbe az ablakon keresztül.

Elmúlt egy pár perc. Végre kinyílt az ajtó s a szolga elkiáltotta magát:

— A polgármester ur, uraim!

Mindenki föllált. A polgármester könnyedén meghajolt s az asztalhoz ment. A vén szolga tiszteletteljesen kísérte. S mikor ismét a helyére ment s mikor valamennyien leültek, oly hangosan mormogta, hogy a vőlegény meghallhatta:

— Nem jól teszi, hogy megnősül.

Edmond ökölbe szorította a kezét. A formaiságok megkezdődtek. Dühösen gondolt a vén szolgára. Ilyen még nem történt. Emberelemlekezet óta egy lakodalom előtt sem mondta a szolga azt a vőlegénynek, hogy nem jól teszi, hogy megnősül. Ha bolond, akkor nem először teszi; de ha nem bolond, akkor kell valami fontos okának lenni, hogy ezt mondja. De mi? Elviselhetetlen nyugtalanság fogta el.

A polgármester föllolvasta az okmányt Edmond a vén gazember felé fordult, a ki mozdulatlanul állt a szögletben. Különös. — Arca már nem volt gunyos, ellenkezőleg szelid s szánakozó.

A vőlegény nem állhatta meg, hogy bal mutatóujjával a saját mellére ne mutasson mintha azt kérdezné:

— Engem gondol? Én nem teszem jól, hogy megnősülök? Még mindig föntartja az állítását? Nem téved?

S a vén szolga tekintete ezt mondja:

— Igen, igen, tényleg maga az.

Edmond pár percig mondhatatlan aggodalmakat állt ki. Lehetetlen, hogy ez a szolga örült legyen. Ez a szolga bizonyára tud valamit. Ez a szolga érdeklődik iránta. Mikor Henriettel együtt meglátta, roppantul elesdálkozott. Bizonyára be van avatva valami családi titokba. Valószínűleg ismerte a menyasszonyt s valami titokról tud.

S Edmond lelki szemei előtt ezer mindenféle eshetőség vonult el s végre megtörtént mondá:

— Igaza van. Nem jól teszem, hogy megházasodom.

— De már késő volt.

— Edmond Lureau ur, — mondá a polgármester — beleegyezik-e, hogy Henriette Bussont feleségül veszi?

Edmond sápadtan, zavartan hebegé:

— Bele, polgármester ur.

Mikor a menyasszony is igent mondott, aláírták az okmányt, s a násznép társalogni kezdett.

A vén szolga odament Edmondhoz s részvétellel nézett rá.

— Rosszul tette, hogy megházasodott — dörögte az öreg.

— Tudom — suttogá Edmond.

S hozzátette:

— Maradjon itt, kérem szeretnék önnel pár szót váltani. Hogy hívják?

— Jeannak.

Edmond félrehuzta, mintha valami hivatalos dolgot akart volna kérdezni.

— Mondja el, hogy mit tud. Itt van száz frank.

— Én? Semmit sem tudok, monsieur,

— mondá a vén szolga mosolyogva.

— Nem tud semmit? Nem ismer engem?

— Nem én, uram.

— Vén nyomorult, miért mondta akkor hogy nem jól tettem, hogy megházasodtam?

— Mert ez a véleményem, uram. Az a meggyőződésem, hogy mindenki rosszul teszi, ha megnősül. Mindenkinek van joga a véleményét nyilvánítani. Nemde?

SZÍNHÁZ.

MŰSOR.

Szombaton, Diákélet. Színmű. Vasárnap, d. u. Cigánybáró. Operett. Este először Áldozati bárány. Bohózat.

* **Színházi hírek.** Ma kerül harmadszor színre Meyer Förster Vilmos 5 felvonásos színműve a „Heidelbergi diákélet.” Vasárnap két előadás lesz, délután színre kerül Föllinus Aurél népszínműve a „Náni” melynek főbb szerepeit Krémerné Lili, Szabó Irma, Ebergényiné, Faragó Ödön, Krémer Jenő, Mezei Andor, Virágháty Lajos, Szilágyi Aladár, Sebestyén Géza és Csontos Gvula játsszák. Este lesz a bemutatója Walther O. és Stein L. 3 felvonásos bohózatának, az „Áldozati báránynak”.

TÁVIRÁTOK.

A japán-orosz háború.

Berlin, december 9.

A kétszázhárom méteres domb elfoglalása volt eddig a legnagyobb eredmény, a melyet a japánok Port-Artur ostrománál elértek. Azt most már az itteni katonai körökben sem vonják kétségbe s igen nagy jelentőséget tulajdonítanak az eseménynek. Pétervárról ideérkezett megbízható hírek szerint az orosz údvari és katonai körökben is tisztában vannak azzal, hogy Port-Artur is tisztában vannak azzal, hogy Port-Artur sorsa meg van pecsételve. Két párt áll egymással szemben ebben a kérdésben ezidő szerint. Az egyik párt azt tartja, hogy azt orosz fegyverek becsületének és Oroszország presztige-jének érdekében most a vár feladására még gondolni sem lehet. Ha legyőzik a helyőrséget, akkor legfőleg a tolerancia lehet hivatkozni, de azt nem szabad megengedni, hogy egy orosz vőlegényesség megadja magát. A másik párt viszont azt követeli, hogy hiábavaló módon nem szabad emberáldozatokat hozni. Ha minden remény eltűnt, a melyre támaszkodni lehet, akkor fel kell adni a várat, hogy legalább az élő emberanyagot megmenthessék. A cár nem tudja elhatározni, hogy melyik párt véleményét fogadja el, de a vita már túlterjed a cári palota falain és a sajtóban is tárgyalják a kérdést. Tokióból a „Berl. Local-Anz.”-nak jelentik, hogy Nogi tábornok a kétszázhárom méteres domb elfoglalására nagy erélyvel aknázza ki. Legfőbb gondja arra fordítja, hogy a kikötőt bombázza, a melynek eddig is nevezetes sikere volt már.

Öngyilkos kereskedő.

Budapest, dec. 9. Seidl Ede tekintélyes budapesti kereskedő ma este föbe lőtte magát. Öngyilkossága által a esőd elől akart menekülni.

Roosevelt üzenetének hatása.

New-York, december 9. A Sun közlése szerint Roosevelt elnök új Monroe elmélete az amerikai szárazföld minden erősen eladó-

sodott államában, különösen Argentiniában, Braziliában és Peruban nagy nyugtalanságot keltett.

A besugás ellen.

Páris, december 9. Chaumer közoktatásügyi miniszter ma az egyetemek rektoraihoz köriratot intézett, melyben a folyó évi október 20-iki kamarai nyilatkozatra utal, mely a bemonást, mint a köztársaság egyetemeinek hagyományával ellenkezőt, megróttá. — Az egyetemek védekezzenek ilyen gyöngeségek ellen, hogy az egyetemek ezentul is megmaradnak az erkölcsi autoritás forrásának. Az egyetemek megalázzák magukat, ha a tanárok azon hiszemenben, hogy a kormánynak szolgálatot tesznek, politikai ügynökök szerepére alacsonyodnának és annyira megfedkezéne magukról, hogy az inkvizitorokat játszanák.

A cionisták Kelet-Afrikában.

London, december 9. A kormánytól a cionisták rendelkezésére bocsátott keletafrikai terület megszemlélésére alakult bizottság még e hónapban elutazik és 1905. január 10-én érkezik Kelet-Afrikába. A bizottsághoz tartozó Gelbons őrnagy, Kaiser tanár az északnyugati kameruni társulat tudományos szakembere és Vublisch mérnök.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, december 9.

Buzakinálat mérsékelt, vételkedv gyöngye Nyugodt irányzat mellett 18,000 métermázsza került forgalomba változatlanul tartott áron. Egyébb gabonaneműek változatlanok ldő: borus.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A vasuti sztrájkvezérek bűnpöre.

Három napos tárgyalás után tegnap este hirdette ki a budapesti ítélőtábla az áprilisi vasuti sztrájk 13-as bizottságának bűnpereben hozott ítéletét. A törvényszék felmentő ítéletét a tábla helyben hagyta avval a változtatással, hogy habár a vádlottak, mint vasuti alkalmazottak, közhivatalnokok ugyan, de tettük nem képez büntetendő cselekményt. A 13 vádlott megnyugodott az ítéletben, de a főügyész helyettes semmisségi panaszt jelentett be.

§ Anya és fia a vádlottak padján.

Hamis tanulás miatt az anya, váltóhamisi-

tás miatt pedig a fiu került a törvényszék ítélő tanácsa elé. Jámbor Lajos 1901 év óta nyole váltót hamisított részint az anyja özv. Jámbor Béláné részint a nővére, sógora, bátyja nevére, hogy a nagyuri passzióinak eleget tehessen. A család egy ideig törlesztette az ezekre menő hamis váltókat, az anya meg titkolta fia gaztettét, ameddig lehetett, de egyszerre csak elfogyott a pénzük, a Bank pedig peresítette a váltókat. A polgári per során özv. Jámbor Bálintné, arra három váltóra is, melyet ő irt alá kijelentette, hogy hamisított és erre meg is esküdött. A szakértők pedig beigazolták, hogy az aláírás özv. Jámbornétól származnak. Így került a 80 éves öreg asszony a fiával együtt a vádlottak padjára. A törvényszék Jámbor Lajost 8 rendbeli magánokirathamisításért 8 havi börtönre, anyját pedig, tekintettel arra, hogy jóhiszeműen tette le vallomására az esküt és öreg korára csupán 30 korona pénzbüntetésre ítélte.

§ Letartóztatott ügyvéd. A budapesti kir. ítélőtábla Dr. Roth Sándor letartóztatását elrendelő vizsgálóbírói, illetve azt megerősítő vádtanácsi határozatot helybenhagyta.

§ Egy hitelszövetkezet titkaiból. Az erzsébetfalvi koronatakarék és hitelszövetkezet igazgatósága 1902. évben átadott a szomorú hírre vergődött Dr. Eötvös Bálint ügyvéd orsz. képviselőnek 14600 koronáról kiállított négy drb olyan betétkönyvet értékesítés végett, a melyekre az intézetnél betét nem volt elhelyezve. Eötvös dr. ezen betéti könyvek egyikét a 69 számmal ellátott és 2600 koronáról kiállítottat átadta Haasz Jenő kereskedőnek értékesítés végett. Haasz Jenő a betéti könyvet Kovács István

aradi lakossal számoltatta le 2440 koronáért. Kovács István mikor megjelent a takarékpénztárnál, hogy a 2600 koronát felvegye, akkor tudta meg, hogy a könyve nincsen fedezve. Panaszára úgy dr. Eötvös Bálint, mint Haasz Jenő ellen megindult a vizsgálat s a kir. ügyészség mindkét terhelt ellen vádiratot is adott be. Eötvös Bálint dr. ellen azonban a kir. tábla megszüntette az eljárást s így ma csak Haasz Jenő került csalás büntetével vádolva a bíróság elé. A tárgyaláson, melyen dr. Doleschal bíró elnökölt, a vádlott azzal védekezett, hogy ő kölcsön fejében kapta a szövetkezettől a betéti könyveket, melyeknek valódiságában nem volt oka kételkedni. Érdekes momentum a tárgyalásnak Eötvös Bálint dr. kihallgatása, a kitazonban Bakonyi Samu védő ellenzése miatt a bizottság nem bocsátott esküre.

§ Tolvaj cseléd. Enyedi Mária 14 éves cseléd ez év április havában, Weisz Márkus gazdájától ellopott 4 koronát. Gazdája feljelentésére, tegnap tárgyalta ügyét a törvényszék, mely egy havi fogházat mért ki a hűtlen cselére. Az ítélet jogerős.

§ Gondatlan apa. Fábrián József máv. kalauz ez év augusztus havában vizet forralt lakásán levő tűzhelyen és nem vette észre, hogy a tűzhely mellett játszik 3 éves kis Gyuri fia. Amint a fazekat leemelte a tűzről megbotlott valamibe és a forró vizet ráborította kis fiára, aki a szenvedett égési sebeibe 3 nap elatt belepusztult. Az ügyesség gondatlanságból okozott gyermeköléssel vádolta Fábriánt, aki ellen a tegnap lefolytatott fő tárgyalás után az ügyész elejtven a vádat, a bíróság megszüntető végzést hozott.

Cognac

CZUBA-DUROZIER & Cia.

FRANCZIA COGNACGYÁR, PROMONTOR.

Mindenütt kapható.

Aláírási felhívás.

A Hajdumegyei Népbank mint szövetkezet 1905. január hó 1-én megnyitja a második évtársulatát.

Felhívjuk Debrecen város és vidéke közönségét ezen második évtársulatba való belépésre.

Az általános bizalmat, melyet úgy a tőkegyűjtő, mint a hitelt igénylő közönség intézetünkbe helyezett, leginkább bizonyítja azon körülmény, hogy dacára rövid egy esztendei fennállásának tagjai száma máris meghaladja a 800-at, kik 4500 törzsbetétre több mint 120000 koronát fizettek eddig be, mely összeg az évtársulatok tartamát véve alapul, 600.000 korona törzsbetét tőkének felel meg.

Egytörzsbetétre hetenként öt éven át 50 fillér (25 kr.) fizetendő. Az így összegyűlt törzstőke várható haszoneredménye, mely mint jár eddig megállapítható

6 százalékos kamatozásnak felel meg, a tagok között törzsbetéteik arányában lesz felosztandó.

A szövetkezet tagjai olcsó és könnyen visszafizethető kölcsönöket élvezhetnek és pedig előlegképen befizetésük, részben erejéig, megfelelő kezések jótállása mellett, továbbá arany-ezüst nemű és értékpapir zálogra, végül

elzálogra. A kölcsönök kamatai úgy mint eddig, a törzsbetéteikkel együtt hetenként is fizethetők és emellett jövőre a közönség kényelmére újabb előnyös újításokat hozunk be.

A második évtársulatba belépő tag hitelre már most igényt tarthat, mely esetben a befizetések csak a jövő év január elsején kezdődnek mely körülmény megkíméli az új tagokat a folyó év elmúlt heteinek és késedelmi illetékeinek levonásától.

Jelentkezések a második évtársulatba való belépés iránt az intézet helyiségében (Piac-u. 26, sz. főközsde épületében) bármely nap délelőtt úgy mint délután eszközölhetők.

Debrecen, 1904, november hó.

Dr. Révy Nándor, jogtanácsos

Dr. Brukner Ernő, elnök.

Magyar királyi államvasutak.

216836—1904

(A karácsonyi ünnepek alkalmából külön személyszállító vonatoknak bevezetése.)

A karácsonyi ünnepek alkalmából várható erős személyforgalom akadálytalan és rendes lebonyolítása, valamint az utazó közönség kényelme érdekében a rendes személyszállító vonatokon kívül.

Budapest-keleti p. u.-tól . . . Hatvanig
Budapest-keleti p. u.-tól . . . Nagykátáig
Budapest-keleti p. u.-tól . . . Szolnokig és vissza
Budapest-keleti p. u.-tól . . . Szabadkára
Budapest-keleti p. u.-tól . . . Püspökladányig és vissza
Püspökladányról-Szolnokig
Budapest-keleti p. u.-tól . . . Aradig
Szolnoktól-Aradig és

Budapest-keleti p. u.-tól . . . Uj Dombóvárig és vissza külön gyors, illetve személyvonatok fognak közlekedni.

A hatvani külön személyvonat I., II. és III. oszt. kocsikkal december hó 23- és 24-én fog közlekedni.

E vonat Budapest keleti p.u.-ból este 8 óra 30 perckor indul és Hatvanba éjjel 10 óra 29 perckor érkezik.

A nagykátai külön személyvonat I., II. és III. oszt. kocsikkal december hó 24-én fog közlekedni.

E vonat Budapest-keleti p.u.-ból d. u. 12 óra 10 perckor indul és Nagykátára d. u. 2 óra 37 perckor érkezik.

A szolnoki külön gyorsvonat I. és II. oszt. kocsikkal december hó 23., 24., és 27-én fog közlekedni. — E vonat Budapest keleti p. u.-tól reggel 7 óra 35 perckor indul és Szolnokra d. e. 9 óra 29 perckor érkezik a honnét folytatólag az 512 sz. rendes gyorsvonat menetrendjében Nagyváradi közlekedik s így Budapest-keleti p. u.-tól Nagyváradi közvetlen vonatot fog képezni.

Az ellenirányú külön gyorsvonat pedig szintén december hó 23., 24. és 27-én fog közlekedni.

E vonat Szolnokról a honnét a gyulafehérvári 503 sz. rendes gyorsvonatnak a folytatását fogja képezni, este 7 óra 52 perckor indul és Budapest keleti p.u. éjjel 10 óra 15 perckor érkezik.

A szabadkai külön személyvonat I., II. és III. oszt. kocsikkal december hó 23. áról 24-ére hajló éjjelen fog közlekedni.

E vonat Budapest k. p. u.-ból éjjel 10 órakor indul és Szabadkára éjjel 3 óra 52 perckor érkezik.

A püspökladányi külön személyvonat I. II. és III. oszt. kocsikkal december hó. 21., 22., 23., 24., és 27-én fog közlekedni.

E vonat Budapest keleti p. u. ból délelőtt 8 óra 25 perckor indul és Püspökladányba délután 1 óra 28 perckor érkezik.

Az ellenirányú külön személyvonat pedig december hó 22., 23., 24., és 27-én fog közlekedni és Püspökladányból délután 2 óra 20 perckor indul s Budapest keleti p. u. ra este 8 óra 10 perckor érkezik.

E vonatnak Püspök Ladányban a onnan délután 2 óra 24 perckor Máramaros Szigetre induló, illetve a Máramaros Szigetről oda délután 1 óra 17 perckor érkező rendes személyvonathoz csatlakozván Budapest keleti p. u.-tól Máramaros Szigetig és viszont közvetlen vonatot fognak képezni.

A püspök ladány-szolnoki külön személyvonat I. II. és III. oszt. kocsikkal december hó 23. ról 24-re hajló éjjelen fog közlekedni.

E vonat Püspök Ladányból, hol a Szatmár Németiből este 9 óra 35 perckor oda érkező rendes személyvonathoz csatlakozik, este 9 óra 54 perckor indul, Szajolon csatlakozik az onnan éjjel 1 óra 13 perckor Aradra induló külön személyvonathoz és Szolnokra éjjel 12 óra 50 perckor érkezik.

Az aradi külön személyvonat I. II. és III. oszt. kocsikkal Budapest keleti p. u.-ról kiindulólag s december hó 23-ról 24-re hajló éjjelen, Szolnokról kiindulólag pedig december hó 25-én fog közlekedni.

E vonat Budapest keleti p. u.-ból este

0 óra 30 perckor, Szolnokról éjjel 12 óra 50 perckor indul és Aradra reggel 5 óra 41 perckor érkezik.

Budapest-Uj Dombóvár között mindegyik irányban 2-2 külön személyvonat I. II. és III. oszt. kocsikkal fog közlekedni.

Az egyik különvonat mely Budapest keleti p. u.-ról délelőtt 8 óra 20 perckor indul és Uj Dombóvárra délután 1 óra 41 perckor érkezik, december hó 22., 23. és 24-én fog közlekedni, a másik különvonat pedig, mely Budapest keleti p. u.-ból este 9 órakor indul és Uj Dombóvárra éjjel 2 óra 27 perckor érkezik, december 22-ről 23-ra, 23-ról 24-re és 29-ről 25-re hajló éjjelen fog közlekedni.

Az elleni irányu egyik különvonat Uj Dombóvárról éjjel 3 óra 8 perckor indul és Budapestre délelőtt 8 óra 32 perckor érkezik, a másik különvonat pedig Uj Dombóvárról d. u. 2 óra 32 perckor indul és Budapestre este 6 óra 30 perckor érkezik s mindkettő december 22., 23. és 27-én közlekedik.

A Budapest keleti p. u.-ból délelőtt 8 óra 20 perckor induló különvonat Uj Dombóvártól folytatólag az 1904-1910 sz. rendes személyvonat menetrendjében Bródig közlekedik úgy, hogy e különvonatok Budapest keleti p. u.-tól Bródig közvetlen vonatot fognak képezni.

Ellenben az Uj Dombóvárról éjjel 3 óra 8 perckor Budapestre induló különvonat a fiemei 1005 sz., a délután 2 óra 52 perckor Budapestre induló különvonat pedig az 1007 sz. rendes személyvonatnak folytatását fogja képezni.

Budapest, 1903 december 5 én.

Az igazgatóság.

(Utányomás nem díjazatik.)

Debrecen: Piac utca 79. sz.

Karácsonyi és Újévi Ajándékok

legnagyobb választékban kaphatók.

HEGEDÜS és SÁNDOR

előbb László Albert és Társa könyv és papirkereskedésében.

K o s s u t h-u. 11. sz.

Régi piac utcai helyiségünkben feltűnő olesó árban árusítunk el felmaradt könyveket képeket és zeneműveket.

DONOGÁN és SOMOSSY
Kunz József és Tsa utóda cégnél
Debrecen, Kistemplombazár
megkezdődött a
Karácsonyi Vásár
Minőségben kifogástalan jó árak kerülnek eladásra leszállított árak mellett.

1500—1904. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreceni kir. járásbiróságnak V. 2780—1904. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Kovács Ábrahám részére Kalászi Kálmán debreceni lakostól 1260 kor. tőke, ennek 1904. évi szeptember hó 15 napjától számítandó 6% kamata és eddig összesen 95 kor. 84 fill. perköltség erejéig 1904. évi Október hó 27-én bíróság felül foglalt és 2880 kor. becsült butorok Gőzmotor stb. ingóságok 1904. évi December hó 15-én délelőtt 11 órakor kezdetét veendő és Kasza utca 6. sz. a. megtartandó nyilvános birói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is fognak adatni.

Debrecen 1904. Nov. hó 20-án

Oláh Géza

birói kiküldött.

Táncziskola megnyitás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy folyó december hó 13-án, kedden a

II-ik polgári colont

megnyitom.

Tanidők kedd, esütörtök és szombati napokon 6 órától 8-ig. Továbbá a bál szezón közeledtével magán tánclecczkéket is adok s **és külön boston órákat is.**

Beiratásokat elfogadok mindennap lakásomon d. e. 8 órától 10-ig és este a tánciskola helyiségében.

Lakás és táncterem: Csapó-utca 17., „Korona” című táncterem.

Maradok tisztelettel

Schaf János

táncitanító.

Elődömtől átvett

francia babákat beszerzési áron alul

árusitom el.

BORSOS KATA

Debrecen, városháza.

Zádor Lajos

divattermében december 31-ig ritka alkalmi bevásárlás női divatekkekben.

finom gyapju szövetek, selymek, diszek, **női felöltők**, blousok, szörme boak és karmantyuk rendkívüli leszállított árakban, múlt évi cikkek minden árban kiárusítottak.Magyar királyi államvasutak.
216836—904 szhoz.

Podgyász-és darabáru küldemények megjelölése és a podgyász régebbi ragaszbárcáinak eltávolítása a feladó részéről.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága a karácsonyi ünnepek előtti utazási és nagyobb áruforgalmi időszak beálltával ismételve felkéri az utazó és szállító közönséget, hogy úgy saját, valamint a vasuti szolgálat pontos és gyors lebonyolítása érdekében a szállításra leadott podgyász darabokon a rendelési állomást egyéb darabárukon pedig még a címzett nevét, polgári állását és lakását a maga részéről kitüntetői síveskedjék. A cím legalkalmasabban magára a burkolatra vagy az arra egész terjedelmében ragasztandó papírra irandó és csak ha ez nem volna lehetséges, az a darabhoz erősítendő fatáblácskára, bórdarabra vagy erős lemezpapírra irandó.

A közönség a vasut ily irányú támogatása mellett a podgyász, illetve a darabáruk helyes szállítását és pontos kiszolgáltatását nagy mértékben megkönnyíti és elősegíti, sőt biztosítékot szerez magának arra, hogy a nagyszámú küldeményeknek a vasuti közlegek által aránylag igen rövid idő alatt végzendő kezelése alatt esetleg előforduló éves bárcázások és elhurcolások a lehető legrövidebb idő alatt kiderítenessenek és helyreigazíttassanak.

Az utazó-illetve szállító közönség figyelmébe egyben felhívatik, az üzletszabályzat 31§-ára, mely szerint a podgyász darabokon korábbi vasuti póstai vagy másnemű szállítási jeleknek lenni nem szabad. Ha ezen szabály figyelmen kívül hagyása következtében a podgyász eltéved a vasut az ebből származó kárért nem felelős.

E szerint tehát első sorban a feladónak áll érdekében, hogy a podgyász darabokon levő régebbi ragaszbárcákat a podgyásznak újbóli feladása előtt eltávolítsa.

Budapest 1904 december 5-én

Az igazgatóság.

(Utánnnyomás nem díjaztatik.)

A virágkedvelő közönség figyelmébe.

Van szerencsén a. n. é. virágkedvelő közönség becses tudomására hozni hogy virág üzletemben egy új virágkötőt szerződtettem, ki bel és külföldi nagyvárosok elsőrangú virág terméiben volt alkalmazva. Legmodernebb koszorukat, virágcsokrokat, oly művészettel és gyorsan állít elő, hogy virág terméiben bármilyen nagy és finom megrendelést felvállalhatok. Főtörekvésen odairányul, hogy nem kimélve semmi áldozatot, üzletemet a legelső fővárosi virágüzletek színvonalára emeljen és nagyrabecsült vevőimnek alkalmat nyujtsak arra, hogy finoman készült csokrokat kaphasson.

Paczelt János.

műkertész.

Vidéki megrendeléseket pontosan teljesítünk és a csomagolására kiváló gond fordítatik, legszolidabb és legolcsóbb árak mellett.

Magyar Fém- és lámpaárugyár.

Részvénytársaság

BUDAPEST-KÖBÁNYA.

Ezredéves
orsz. kiállítás

diszoklevél.

Légszesz- és villamos Csillárok

a legegyszerűbb
kiviteltől a
legpazarabbig.

Petroleum- lámpák!

Stilszerű újdonságok!
Fém és diszműtárgyak.

Valódi

Király-olaj!

a legjobb biztonsági petroleum.

Debrecen: Simonffy-utca.